

POŽIADAVKY na Štátnu záverečnú skúšku DPŠ ZM PSYCHOLOGICKÝ ZÁKLAD UČITEĽSTVA

1. Psychológia: predmet a metódy. Psychologické disciplíny pomáhajúce profesii učiteľa.
2. Poznávanie a význam poznania, možnosti aplikácie psychologických poznatkov pre budúcich učiteľov.
3. Determinácia ľudskej psychiky a vplyv vlastnej aktivity jedinca pri rozvoji dispozícií.
4. Podstata a zákonitosti psychického vývinu.
5. Pamäť. Charakteristika, druhy, typy, fázy, kapacita pamäti. Pamäťové stratégie. Možnosti rozvíjania pamäti žiakov v škole.
6. Myslenie ako predpoklad úspechov v škole. Myšlienkové operácie, formy, druhy myslenia.
7. Tvorba pojmov, usudzovanie, riešenie problémov, rozhodovanie.
8. Reč a jazyková kompetencia žiaka. Charakteristika (funkcie) reči. Vývin reči.
9. Vzťah reči k mysleniu. Špecifické vývinové poruchy reči a jazyka.
10. Inteligencia. Charakteristika a štruktúra inteligencie. Druhy inteligencie podľa Gardnera. Inteligenčný kvocient, problematika nadaných detí.
11. Emocionálna inteligencia. Všeobecná charakteristika citov. Druhy a vlastnosti citov. Rozvíjanie emocionálnej inteligencie v škole.
12. Pozornosť ako základ efektívnosti kognitívnych operácií. Druhy, vlastnosti, poruchy pozornosti. Možnosti učiteľa pri vzbudzovaní a udržiavaní pozornosti žiakov.
13. Osobnosť a motivácia. Charakteristika motívov, potrieb, postojov a záujmov. Maslowova teória motivácie.
14. Otázka školskej zrelosti/spôsobilosti. Kritériá a posudzovanie školskej pripravenosti.
15. Kognitívny, emocionálny, sociálny vývin a vývin osobnosti dieťaťa v školskom veku. Motivácia k učeniu v tomto období.
16. Adolescencia: charakteristika jednotlivých etáp vývinového obdobia.

17. Všeobecná charakteristika vývinových období dospelosti a staroby. Vzťah fáz dospelosti k profesii učiteľa.
18. Poruchy psychického vývinu. Základná terminológia. Vývinové zaostávanie a mentálna retardácia.
19. Pervazívne vývinové poruchy. Hyperkinetické poruchy. Poruchy správania.
20. Sociálne skupiny žiakov. Klasifikácia a charakteristika sociálnych skupín. Modifikácia sociálnych vzťahov v skupine.
21. Trieda ako skupina. Sociálne pozície, statusy a roly žiakov v triede.
22. Sociálna komunikácia. Formy komunikácie.
23. Zložky komunikačného procesu. Komunikácia medzi učiteľom a žiakom.
24. Duševné zdravie a škola. Zvládanie náročných životných situácií. Obranné mechanizmy. Stres učiteľa a žiaka.
25. Výchovné vedenie a poradenstvo v škole. Poradenský proces. Rola výchovného poradcu a školského psychológa.
26. Učenie. Charakteristika, druhy, teórie a zákony učenia.
27. Afektívne činitele učenia. Motivácia a povzbudzovanie žiakov ku školskej práci. Školská úspešnosť.
28. Tvorivosť. Pojem tvorivosti, znaky tvorivého myslenia. Fázy tvorivého procesu. Charakteristika tvorivého žiaka.
29. Psychologické aspekty skúšania a hodnotenia učebných výkonov žiakov. Funkcie a druhy skúšok. Tréma.
30. Problémy žiakov v učení. Špecifické poruchy učenia sa.

Odporúčaná literatúra:

ĎURIČ, L.: *Učiteľská psychológia*. Bratislava : SPN, 1992.

FONTANA, D.: *Psychologie v školní praxi*. Praha : Portál, 1997.

PLHÁKOVÁ, A.: *Učebnice obecné psychologie*. Praha: Academia, 2023.

Univerzita Komenského v Bratislave
Filozofická fakulta

Gondova ulica 2
811 02 Bratislava 1

Katedra pedagogiky

TOHOROVÁ, K.: *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt*. Praha: Portál, 2015.

VÁGNEROVÁ, M. : *Kognitivní a sociální vývin žáka* . Praha : Karolinum, 2001.

VÁGNEROVÁ, M., LISÁ, L.: *Vývojová psychologie : Dětství a dospívání*. Praha: Univerzita Karlova, 2021.

